

FİNANSAL OKURYAZARLIK VE FİNANSAL İYİLİK HALLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ: DÜZCE ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

THE RELATIONSHIP BETWEEN FINANCIAL LITERACY AND FINANCIAL WELL-
BEING: THE CASE OF DUZCE UNIVERSITY

Nevin ÖZER¹

Öz

Çalışmada 2020-2021 Eğitim-Öğretim döneminde Düzce Üniversitesi İşletme Fakültesi bünyesindeki farklı bölümlerdeki lisans öğrencilerinin finansal okuryazarlık ve finansal iyilik halleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Ayrıca öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeylerinin ve finansal iyilik hallerinin demografik özelliklere ve sosyoekonomik (belirli) özelliklere göre değişip değişmediği araştırılmıştır. Analizde yapılan anket, online anket yöntemi ile 426 öğrencinin katılımı ile yapılmıştır. Ancak yapılan değerlendirmede 419 anket çalışmaya dahil edilmiştir. Çalışmada parametrik yöntemlerden t testi ve tek yönlü varyans (ANOVA) analizi ile Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır. Veriler 0,05 anlamlılık düzeyinde test edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre finansal iyilik hali ile finansal okuryazarlık arasında anlamlı ilişki tespit edilmiştir. Ayrıca cinsiyet değişkeni haricinde, öğrencilerin okudukları bölüm, sınıf, anne ve baba eğitimi, ailenin gelir düzeyi, yerleşim yeri ve kredi kartı kullanımı ile finansal okuryazarlık ve finansal iyilik halleri arasında anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Finansal Okuryazarlık, Finansal İyilik Hali, ANOVA

Abstract

In the study, the relationship between financial literacy and financial well-being of undergraduate students in different departments within the Faculty of Business Administration of Düzce University in the 2020-2021 academic year was examined. In addition, it was investigated whether students' financial literacy levels and financial well-being changed according to demographic characteristics and some socioeconomic characteristics. The survey was conducted on the participation of 426 students by using the online survey method. However, 419 questionnaires were included in the evaluation. In the study, t-test, one-way analysis of variance (ANOVA) and Pearson correlation analysis were used from parametric methods. The data were tested at the 0.05 significance level. According to the results of the analysis, a significant relationship was found between financial well-being and financial literacy. In addition, except for the gender variable, significant relationships were found between students' department, class, mother and father education level, family income level, place of residence and credit card use, and the mood of financial literacy and financial well-being.

Keywords: Financial Literacy, Financial Well-being, ANOVA

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Düzce Üniversitesi İşletme Fakültesi, nevinoz@duzce.edu.tr, Orcid: 0000-0002-1736-4199

Makale Türü: Araştırma Makalesi – Geliş Tarihi: 03.05.2021 – Kabul Tarihi: 20.08.2021

DOI:10.17755/esosder.931738

Atıf için: Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 2022;21(81): 308-327.

Etik Kurul İzni: Düzce Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu tarafından Etik Kurul Onayı 09.04.2021 tarihinde 2021/115 sayılı kararla alınmıştır.

1. GİRİŞ

Bireyler, hem tüketici rolleriyle hem de bireysel yatırımcı rolleriyle finansal sistemin bir parçasıdır. Finansal sistemin içeriği, işleyişi, kullanılan ürünler, yapılan alışverişler, tüketim, harcama dağılımı, paranın yönetimi vb. gibi konularda bireylerin davranış şekilleri, kendine güvenme, finansal rahatlığa kavuşma ya da finansal sistemi doğru kullanma becerisini gösterebilmeleri bu sistem hakkında ne kadar bilgi sahibi olduklarına bağlıdır. Özellikle ülke gelişmişlik düzeyleri ile bağlantılı olarak değişen ve ülkelerin nüfus dağılımı içerisinde de finansal bilgi ve davranışlarının etkinliği ya da zayıflığının belirlenerek sosyal ya da kamu eğitimlerinin artırılması sağlanarak bireylerin bilgi seviyelerinin artırılmasının sağlanması gerekmektedir. Sürdürülebilir kalkınma, ekonomik ve sosyal refah, piyasaların canlılığının artması, kamu ve maliye politikalarının etkinliği, tüketimin bilinçlenmesi, kişisel rahatlığın ve mutluluğun sağlanabilmesi için yüksek finansal okuryazarlık seviyesine sahip bilinçli bireyler gereklidir.

ABD’de başlayan ve tüm dünyayı etkileyen 2008 küresel krizi ile gündeme gelen finansal okuryazarlık kavramı, ABD Finansal Okuryazarlık Danışma Konseyi (President’s Advisory Council on Financial Literacy PACFL) 2008 raporunda sunulmuş ve önemine değinilmiştir. Finansal konularda bireylerin gerekli finansal eğitimi alarak ekonomide meydana gelen iniş ve çıkışlarda doğru davranış gösterebilmeleri yetisine sahip olması vurgulanmıştır. Finansal konularda eğitim ihtiyacını belirleyebilmek için bireysel bilgi düzeylerinin belirlenmesi gereklidir (Huston, 2010: 296).

PACFL (2008) finansal okuryazarlığı “finansal konularda bilgi sahibi olarak karar verebilme yetisi ve para yönetimi konusunda etkili karar alabilme yetisi” olarak tanımlamaktadırlar (Marcolin ve Abraham, 2006:3-4). Finansal konularda bilgi sahibi olmak bireylerin finansal konulardaki tutumlarını etkileyecek ve davranışa dönüşecektir. Davranış ise yine yeni bilgilerin eklenmesiyle gelişme gösterecektir. Bu bilgi, tutum ve davranış döngüsü sürekli olarak birbirleriyle etkileşim halindedir (Hung vd., 2009: 10). PACFL (2008) ayrıca finansal bilgi için finansal eğitimin önemine de değinmiştir. Aslında bu terim birçok kaynakta finansal bilgi ve finansal eğitimle aynı anlamda kullanılmakta olmasına karşın finansal okuryazarlık bu iki kavramı da içine almakta ve bu iki etki ile birlikte mutlaka davranışlara yansması beklenmektedir. Finansal okuryazarlık kavramı bireylerin finansal konuları yönetebilme becerisini ve finansal bilgi konularda bireylerin kendilerine güvenmelerini de içermektedir (Potrich vd., 2016:359). Yalnız yapılan araştırmalarda finansal eğitimin kısa ve uzun vadede finansal okuryazarlığı geliştirme üzerindeki verimliliği tartışma konusu olmaktadır (Mandell ve Klein, 2009:15). Finansal eğitimle bireyin kazanmış olduğu bilginin tutuma yansması ve davranış özelliği göstermesi gerekecektir. Bireylerin gelecek kaygısı yaşamamaları acil giderlerde sıkıntıya düşmelerine neden olacaktır. Bu sebeple finansal bilginin tutuma yansması gereklidir. Davranış haline gelmesi de kişilerin finansal refah düzeyleri üzerinde önemli etkisi olacaktır (OECD, 2011:13).

Teknolojinin ve internetin gelişimi ve hem finansal piyasaların hem de finansal kurumların bu hızlı gelişimlere ayak uydurabilmelerini, gelişmelerini ve uluslararası boyut kazanmalarını hızlandırmıştır. Tüketiciler de bu hızlı gelişimle birlikte artan istek ve ihtiyaçlarını karşılamada kullandıkları finansal ödeme aracı olarak sanal ve somut kredi kartlarına yönelmeleri de hızlanmıştır. Ayrıca finansman ihtiyaçları için hemen ve hızlı kullanabildikleri krediler sebebiyle borçlanma durumlarında da artış hızının ivme kazanmasına neden olmaktadır. Bu sorun bireylerin üzerinde baskı yaratarak psikolojik, sosyal ve ailevi sorunların yaşanma sıklığını da artırmaktadır. Bu sebeple bireylerin finansal refahlarını sağlayabilme becerileri yaşam kalitelerini ve şartlarını da değiştirecektir (Prawitz vd., 2006:34). Ayrıca kişilerin refah düzeyine bakış açıları da önemlidir. Aynı gelir düzeyine sahip kişilerin farklı tüketim biçimleri, farklı eğitim ve aile yapıları da farklı finansal durum

yaşamalarına da neden olmaktadır. Bu sebeple kişisel finansal refah düzeyi kişilerin bakış açısına göre de değişebilmektedir. Finansal iyilik hali (finansal refah) bireylerin psikolojik, sosyolojik ve çevresel etmenlerle şekillenen, finansal davranışlarla beliren ve finansal stresi yönetme biçimi ile iç içedir (Gutter ve Copur, 2011:700). OECD (2020) raporunda finansal okuryazarlığı tanımlarken “ bireylerin finansal refaha ulaşabilmek ve finansal kararlar almak için bilgi, beceri, farkındalık, tutum ve davranışların bütünleşmesi” olarak tanımlamaktadır. Gelir düzeyleri, geçinme şartları, tasarruf eğiliminde bulunabilmeleri, bireylerin kendilerini güvende ve rahat hissetmeleri finansal iyilik halini oluşturmaktadır (Akca ve Sönmez, 2017:4). Bu sebeple finansal refahın artırılması için finansal eğitimlerin artırılması gerekmektedir. Bireylerin kişisel finansal refah düzeylerinin artmasını sağlamak için ailelerin eğitimi, işverenlerin eğitimleri gibi yollar izlenebilir. Bu eğitimlerde gelişen yönüyle finansal bilgi, kredi kartı kullanmanın ve borçlanmanın doğru yapılması, bakmakla yükümlü olunan kişilerin sağlık ve eğitim masrafları için çareler gibi eğitim içeriklerinin düzenlenmesi ve bu eğitimin çıktılarının da düzenli takipleri ile bireylerin bilinçlenmesi sağlanarak kişisel finansal refah düzeyleri artırılabilir (Prawitz vd., 2006:46).

Çalışmanın temel amacı Düzce Üniversitesi İşletme Fakültesi öğrencilerinin finansal tutum ve davranış bağlamında finansal okuryazarlık ve finansal iyilik halleri arasındaki ilişkiyi belirlemektir. Ayrıca öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeylerinin ve finansal iyilik hallerinin demografik özelliklerine ve bazı sosyoekonomik (belirli) özelliklere göre değişip değişmediği tespit edilecektir.

2. LİTERATÜR

2008 küresel krizle oldukça ses getiren finansal okuryazarlık kavramını ele alan birçok yerli ve yabancı çalışma söz konusudur. Mandell ve Klein (2009), lise öğrencilerine verilen finansal okuryazarlık eğitimi sonrası davranışa dönme eğilimini inceledikleri çalışmalarında, erken yaşta, finansal desteği sağlayarak kullanma zamanı gelmeden finansal eğitimi almanın uzun vadede etkisinin olmadığı vurgulamıştır. Marcolin ve Abraham (2006), ABD ve Avustralya’da yapılmış olan çalışmaları incelemişler ve çalışmalarda yüksek eğitim düzeyine sahip ve genellikle işletme okuyan öğrencilerin daha yüksek finansal okuryazarlık seviyelerine sahip olduğunu görmüşlerdir.

Literatürde de çalışmaların çoğunun Üniversitelerin İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (İİBF) öğrencilerine yapıldığı görülmüştür. Üniversite öğrencilerinin ilk defa aileden ayrı finansal bağımsızlıklarını yönetmeleri, harçlıkları ile ya da aldıkları burslarla geçinme çabasına girmeye başlamalarından dolayı ve ayrıca kredi kartı kullanımına başlayabilmeleri, alacakları finansal bilginin bu bilgiyi kullanımlarında da etkili olabileceği düşünülmektedir. Bu sebeple de finans derslerinin ağırlıklı olarak görüldüğü fakülte öğrencilerinin dersleri aldıktan sonra finansal okuryazarlık düzeylerinin ölçülmesi önem arz etmektedir. Bu konuda yapılan çalışmalar incelendiğinde; Volpe vd. (1996), ABD’de üniversite öğrencilerinin kişisel finansal durumlarını inceledikleri çalışmalarında kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre yatırım gibi finansal konularda daha bilgili olduğunu, üniversite öğrencileri arasında da işletme okuyan öğrencilerin daha fazla finansal bilgi seviyesine sahip olduğunu tespit etmişlerdir. Yalnız üniversite geneli olarak yatırım konularında yetersiz bilgiye sahip olduklarını ve eğitim almaları gerektiğini belirtmişlerdir.

Borden vd. (2008), ABD’de Arizona Üniversitesi öğrencilerine bir finansal seminer düzenlenmesi sonunda, finansal eğitim semineri alan ve almayan öğrenciler üzerine yaptıkları çalışmalarında, semineri alan öğrencilerin finansal bilgi seviyelerinin artırdıklarını, etkili ve daha az riskli finansal davranışlar sergileme eğiliminde olduklarını belirtmişlerdir. Ayrıca demografik özelliklerin finansal okuryazarlık düzeylerini etkilediğini vurgulamışlardır.

Lusardi vd. (2010), çalışmalarında ABD’de yaşayan gençlerin finansal okuryazarlık düzeylerini araştırmışlar ve gençlerin üçte birinden az sayıda kişinin temel finans terimleri hakkında bilgileri olduğunu görmüşlerdir. Finansal okuryazarlığın, aile ve demografik özelliklerle yakından ilişkili olduğunu ortaya koymuşlardır. Ailenin özellikle de annenin eğitiminin, üniversite mezunu olmasının finansal okuryazarlığa önemli etkisi olduğunu, ayrıca ailenin finansal düzeyinin de önemli bir faktör olduğunu vurgulamışlardır.

Temizel ve Bayram (2011), Anadolu Üniversitesi İİBF öğrencilerine uyguladığı çalışmada, finansal durum yönetiminde başarı algılaması ile hiçbir değişken arasında anlamlı ilişki tespit edememişlerdir. Finansal durum yönetiminde yararlanılan kaynak ile cinsiyet ve yaş değişkeni ilişki tespit etmiş yalnız, aile eğitim düzeyi, sınıf ve bölüm değişkenleri ile herhangi bir ilişki tespit edememişlerdir. Öğrencilerin finansal bilgilerine çok güvendiklerini, finansal gelişmeleri televizyon ve internetten takip ettikleri, finansal bilgilerini ise daha çok aileden aldıklarını belirtmişlerdir.

Laborde vd. (2013), çalışmalarında lisans eğitimi odaklı devlet üniversitelerindeki öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeyini online anket yöntemiyle incelemişlerdir. Analiz sonucunda kadınların bilgi düzeyinin erkeklerden düşük olduğunu, iş hayatında artan kadın istihdamıyla çeliştiğini ve bununda bilimsel alanlardan uzaklaşarak sosyalleşmeden kaynaklanabileceğini belirtmişlerdir. Katılımcılar incelendiğinde daha yaşça büyük olan grupların kredi kartı sayısının fazla olması, borçlarının tamamını ödememe ve düşük tasarruf gibi sonuçlar elde edilmiştir. Kadınların emeklilik için para biriktirme bilincinin gelişmesi ise erkeklere göre daha çabuktur. Ayrıca ankete katılanların genel olarak finansal konularda iyi niyetli olduğunu ancak finansal bilgilerinin yetersiz olduğunu ortaya koymuştur.

Xiao vd. (2014), çalışmalarında ABD’de üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeylerini ve öğrencilerin davranışlarına etkilerini araştırdıkları çalışmalarında, finansal okuryazarlığı hem öznel hem de nesnel olarak ölçmüşlerdir. Veriler iki farklı zamanda toplanarak analiz edilmiştir. Riskli borçlanma ve ödeme davranışlarının öznel bilginin daha çok etkisinde olduğunu ortaya koymuşlardır. Kişisel finans hakkında daha fazla bilginin riskli ödeme davranışını azalttığını ve erken dönemde alınan finansal eğitimin daha sonraki dönemde finansal iyilik hali üzerinde olumlu etkisi olduğunu ortaya koymuşlardır.

Er vd. (2014), Eskişehir, Bursa, İstanbul’da yer alan 5 üniversitede öğrenim gören İşletme ve Mühendislik öğrencileri üzerine yapmış oldukları çalışmalarında, eğitim alanlarına göre sayısal ve sözel ayrımında bölümlerin finansal okuryazarlık düzeyleri ile anlamlı ilişkiler bulmuşlardır. Demografik özelliklerle finansal eğitim alma durumunun finansal okuryazarlık üzerinde etkili olduğunu tespit etmişlerdir.

Albeedy ve Gharleghi (2015) çalışmalarında Malezya’da üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeyinin nelerden etkilendiğini araştırmışlardır. Analiz sonucunda eğitimin, finansal sosyalleşme araçlarının ve para tutumunun öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeylerini doğrudan etkileyen faktörler olduğunu tespit etmişlerdir. Ancak bu faktörler arasında en önemlisinin eğitim olduğunu vurgulamışlardır. Ayrıca para tutumunda aile ve arkadaşların da etkisi olduğu iddia edilmiştir.

Kılıç vd. (2015), Gaziantep Üniversitesi öğrencilerine yaptıkları çalışmalarında erkek öğrencilerin finansal bilgisinin daha yüksek olduğunu, bireysel bankacılık konusunda bilgi seviyeleri yüksek iken, yatırım konusunda zayıf kaldıklarını, genel olarak finansal okuryazarlık durumlarının başarı seviyesinin %48 olduğunu tespit etmişlerdir.

Potrich vd. (2016), Brezilya’da üniversite öğrencilerine yaptıkları çalışmalarında finansal bilgi ve tutumun finansal davranış üzerinde olumlu etkisinin olduğunu, finansal okuryazarlığın artıkça finansal davranışların olumlu etkisinin de artacağını belirtmişlerdir.

Ayrıca beklenmedik harcamalar için tasarruf oluşturma eğilimlerinin olduğunu da ifade etmişlerdir. Kişisel finansal okuryazarlığın gelişimi için sadece belirli sektörlerde değil tüm sektörlerde eğitim programlarına dahil edilmesi gerektiğini de vurgulamışlardır.

Demirkol ve Erduru (2017) Harran Üniversitesi İİBF 4.sınıf öğrencilerine uyguladığı çalışmada, sorulan sorulara, cinsiyet, okunulan bölüm, normal öğretim ve ikinci öğretim, bir işte çalışan ve çalışmayan, aile geliri ve not ortalama değişkenleri açısından farklılık tespit etmişler ve öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeylerinin geliştirilmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Çinko vd. (2017) Marmara Üniversitesi öğrencilerine uygulamış oldukları çalışmalarında, erkeklerin kadınlara göre daha fazla finansal bilgi ve tutum ve davranış özelliği gösterdiğini, Bankacılık ve İşletme bölümlerinin diğer bölümlere göre daha fazla finansal bilgi ve davranış, Eğitim fakültesinin ise finansal tutum davranışının diğer fakültelere göre daha yüksek olduğu tespit etmişlerdir. Son sınıf öğrencilerinin diğer sınıf öğrencilerine göre finansal bilgi düzeyinin yüksek olduğunu ve öğrencilerin gelir seviyelerin artması ile finansal bilgi düzeylerinin daha yüksek olduğunu tespit etmişlerdir. Genel finansal okuryazarlık seviyesinin yeterli düzeyde olmadığı ve eğitimle desteklenmesi gerektiğini vurgulamışlardır.

Yıldız Contuk (2018), Muğla Sıtkı Kocaman Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü öğrencileri üzerine yaptığı çalışmada, öğrencilerin çoğunluğunun finans bilgi seviyesinin temel düzeyde iyi olduğunu, demografik özelliklerin finansal okuryazarlık üzerinde etkili olduğunu tespit etmiştir.

Yerdelen Kaygın (2020), Kafkas Üniversitesi İİBF Uluslararası Ticaret ve Finansman Bölümü dördüncü sınıf öğrencileri üzerine yaptığı çalışmada, temel finansal kavramların bilgi seviyesinin, bütçe hazırlama, sanal bankacılık, şifre paylaşmama, alışveriş fiyat karşılaştırması, finansal planlama gibi finansal okuryazarlık kavramlarında üniversite öğrencilerinin yüzdesel çoğunluğunun yüksek bilgi sahibi olduğu, finansal okuryazarlık seviyelerinin yüksek olduğunu tespit etmiştir.

Finansal iyilik hali; finansal refah düzeyi, finansal memnuniyet düzeyi, yaşam tatmini gibi kelimelerle literatürde yer almaktadır. Finansal okuryazarlığın artırılmasıyla bireylerin finansal iyilik düzeylerinin de artması beklenmektedir, bu nedenle bu iki kavram arasındaki ilişkinin belirlenmesi oldukça önemlidir. Shim vd. (2009), ABD’de devlet üniversitesinde yapmış olduğu çalışmada üniversite öğrencilerinin üniversitede aldıkları finansal bilgi ile aileden ve eğitimlerinden gelen finansal bilgiyi artıracaklarını belirtmişlerdir. Yalnız finansal refahlarının artmasının sadece finansal bilgi eğitimi ile olamayacağını, sosyalleşmenin, psikolojinin, aile bireylerinin izledikleri yolların ve kişisel yetişkinlik süreçlerinin finansal iyilik halleri üzerinde etkili faktörler olduğunu vurgulamışlardır.

Gutter ve Copur (2011) ABD’de 15 üniversitede üniversite öğrencileri üzerine yaptıkları çalışmalarında, üniversite öğrencilerinin demografik özelliklere, finansal özelliklere ve bütçeleme, tasarruf ve kredi kartı davranışlarına göre finansal refah düzeylerinin farklılık gösterdiklerini ve üniversite öğrencilerinin ortalamanın üzerinde mali refah yaşadıklarını tespit etmişlerdir. Ayrıca finansal okuryazarlık ile finansal davranışları olumlu etkilediğini, olumlu finansal davranış gösteren öğrencilerin finansal iyilik hallerinin de olumlu olduğunu belirtmişlerdir.

Yılmaz ve Erişen (2018) Selçuk Üniversitesi Sağlık Yönetimi Bölümü öğrencileri üzerine yaptıkları çalışmalarında finansal okuryazarlık ve finansal memnuniyet düzeyleri ile pozitif fakat düşük seviyede ilişki tespit edilmiş, ayrıca, finansal okuryazarlık düzeylerinin

demografik değişkenler arasında ilişki bulmamışlardır. Sadece öğrencilerin ailelerinin gelir seviyesi ile finansal iyilik halleri arasında anlamlı bir ilişki tespit etmişlerdir.

Ahmetoğulları ve Parmaksız (2017), Harran Üniversitesi MYO öğrencileri üzerine yaptıkları çalışmada, cinsiyet ve bölümlerle ilgili değişkenlerle finansal okuryazarlık arasında ilişki tespit edilmemiş, finansal iyilik hali ile kredi kartı davranışı ve finansal okuryazarlık arasında pozitif ve anlamlı ilişki bulunmuştur.

Akca ve Sönmez (2017), Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi 3 ve 4. sınıf öğrencileri üzerine yaptıkları çalışmalarında öğrencilerin kredi kartı tutumu ile finansal iyilik halleri arasında negatif ilişki, kavramsal boyutun finansal iyilik üzerinde pozitif etkisini tespit etmişlerdir. Demografik özellikler ile kredi kartı tutumu ve finansal iyilik halleri arasında bir ilişki tespit etmemişlerdir.

3. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Bu çalışma Düzce Üniversitesi İşletme Fakültesi'nde öğrenim görmekte olan öğrencilere uygulanmıştır. Çalışmanın ana kütlesini 2020-2021 Eğitim-Öğretim yılı bahar yarıyılında Düzce Üniversitesi İşletme Fakültesi'ne 2734 kayıtlı olan öğrenci oluşturmaktadır. Çalışma kapsamında hazırlanan ankete 419 öğrenci katılım göstermiştir.

3.1. Veri Toplama Aracı

Çalışmada veri toplama aracı olarak anket yöntemi kullanılmıştır. Anketin uygulanabilmesi için Düzce Üniversitesi Rektörlüğü Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu uygunluk-onay belgesi alınmıştır. Anket online anket yöntemiyle yapılmıştır. Anket üç bölümden oluşmakta olup birinci bölümde kişisel bilgi formu, ikinci bölümde öğrencilerin finansal okuryazarlıklarını ölçmek üzere hazırlanan ifadeler ve üçüncü bölümde ise finansal iyilik hali ölçeği yer almaktadır.

Kişisel bilgi formu öğrencilerin demografik ve sosyo-ekonomik özelliklerini belirlemek üzere hazırlanan öğrencilerin cinsiyeti, bölümü, ebeveynlerinin eğitim düzeyleri gibi soruları içeren 10 adet sorudan oluşmaktadır. İkinci bölümde 5'li likert ölçeğine (1-kesinlikle katılmıyorum, 2-katılmıyorum, 3-kararsızım, 4-katılıyorum, 5-kesinlikle katılıyorum) göre hazırlanmış 8 adet finansal tutum ve 8 adet finansal davranışa yönelik ifadeleri içeren toplam 16 ifade yer almaktadır. Bu ifadeler Acaravci ve Bediroğlu (2019) çalışmasından derlenmiştir. Üçüncü bölümde Norvilitis, Szablicki ve Wilson (2003) tarafından geliştirilen ve Sunal (2012) tarafından Türkçeye uyarlanan, beşli likert tipinde 10 madde ve 2 boyuttan oluşan Finansal İyilik Hali ölçeği yer almaktadır.

3.2. Verilerin Analizi

Yapılan anket çalışması sonucunda elde edilen verilerin analizinde SPSS 20.0 istatistik programından yararlanılarak frekans, yüzde, ortalama gibi tanımlayıcı istatistik yöntemler kullanılmıştır. Öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeylerinin çalışmada kullanılan değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını tespit edebilmek için öncelikle verilerin normal dağılım gösterip göstermediklerine yönelik çarpıklık ve basıklık katsayıları incelenmiştir. Çalışmaya ait tanımlayıcı istatistik değerler Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1. Tanımlayıcı İstatistik Değerler

Boyutlar	N	Ortalama	Standart Hata	Çarpıklık	Basıklık
Finansal Tutum	419	3,37	0,6525	-0,008	0,105
Finansal Davranış	419	3,88	0,5743	-0,642	0,422
Finansal iyilik hali ölçeği mevcut durum	419	3,41	0,9308	-0,406	-0,634
Finansal iyilik hali ölçeği gelecekteki finansal durum beklentisi	419	3,01	1,2230	-0,025	-1,332

Uygulamada çarpıklık ve basıklık değerlerinin -3 ile +3 arasında (Kalaycı, 2008) değerler olması durumunda verilerin normal dağılım gösterdiği kabul edilmektedir. Tablo 1 incelendiğinde çarpıklık ve basıklık katsayılarının belirlenen aralıklarda olduğu görülmektedir. Normallik testinin son aşamasında Shapiro-Wilk testi yapılmış olup test sonuçları Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Normallik Testi

Boyutlar	sd	Shapiro-Wilk	p
Finansal Tutum	419	0,976	0,794
Finansal Davranış	419	0,981	0,231
Finansal iyilik hali ölçeği mevcut durum	419	0,925	0,066
Finansal iyilik hali ölçeği gelecekteki finansal durum beklentisi	419	0,965	0,523

Tabloda da görüleceği üzere Shapiro-Wilk testi sonucuna göre p değerlerinin hepsi %5’ten büyük olduğu için alt boyutların tümü normal dağılıma uygunluk göstermektedir. Dolayısıyla çalışmada parametrik yöntemlerden t testi ve tek yönlü varyans (ANOVA) analizi ile Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır. Veriler 0,05 anlamlılık düzeyinde test edilmiştir.

314

3.3. Güvenilirlik Analizi Sonuçları

Araştırmalarda test gruplarına ilişkin bireysel farklılıkların ne derece gerçek ve ne derece hata faktörüne bağlı olduğunu yorumlamak amacıyla güvenilirlik katsayısı kullanılır (Büyüköztürk, 2011: 170). Güvenilirlik katsayısı sıfır ile bir arasında değişen değerler alır ve bire yaklaştıkça güvenilirliğin yüksek olduğu kabul edilir.

Tablo 3. Güvenilirlik Analizi Sonuçları

	İfade Sayısı	Cronbach Alfa Katsayıları
Finansal Tutum	8	0,672
Finansal Davranış	8	0,713
Finansal iyilik hali ölçeği mevcut durum	8	0,798
Finansal iyilik hali ölçeği gelecekteki finansal durum beklentisi	2	0,759

Çalışmada Cronbach Alfa Katsayıları finansal tutum için 0,672; finansal davranış için 0,713; finansal iyilik hali ölçeği mevcut durum için 0,798; gelecekteki finansal durum beklentisi için 0,759 olarak bulunmuştur. Çalışmada bulunan değerlerin tümünün $0,60 \leq \alpha < 0,80$ olması ölçeğin güvenilir olduğunu göstermektedir (Kalaycı, 2008: 405).

4. BULGULAR

Çalışmanın bulgularına yer vermeden önce öğrencilerin demografik özellikleri ile bazı özelliklerine ait özellikler Tablo 4’ de verilmiştir.

Tablo 4. Öğrencilerin Demografik Özellikleri ile Bazı Özelliklere Ait Bulgular

		N	%			N	%
Cinsiyet	Kadın	251	59,9	Genel ortalama	2,00'den az	18	4,3
	Erkek	168	40,1		2,01-3,00 arası	256	61,1
Bölüm	İşletme	63	15,0		3,01-4,00 arası	145	34,6
	Sağlık Yön.	63	15,0	Baba eğitim düzeyi	İlkokul	144	34,4
	Sig. ve Sos. Güv.	135	32,2		Ortaokul	108	25,8
	Ulus. Tic. ve Fin.	113	27,0		Lise	104	24,8
	Yön. Bil. Sist.	45	10,7		Önlisans	16	3,8
Sınıf	1.sınıf	125	29,8	Anne eğitim düzeyi	Lisans	39	9,3
	2.sınıf	88	21,0		Lisansüstü	8	1,9
	3.sınıf	122	29,1		İlkokul	225	53,7
	4.sınıf	84	20,0		Ortaokul	104	24,8
Ailenin yerleşim yeri	Köy	78	18,6		Lise	51	12,2
	İlçe	98	23,4	Ailenin gelir düzeyi	Önlisans	10	2,4
	İl	106	25,3		Lisans	26	6,2
	Büyükşehir	137	32,7		Lisansüstü	3	0,7
Lise öğrenimi alınan bölge	Akdeniz	11	2,6		3.000 TL'nin altında	91	21,7
	Doğu Anadolu	12	2,9	Kredi kartı kullanımı	3.000 TL-5.000 TL	180	43,0
	Ege	21	5,0		5.000 TL-7.500 TL	87	20,8
	Güneyd. Anad.	12	2,9		7.500 TL-10.000 TL	34	8,1
	İç Anadolu	33	7,9		10.000 TL'den fazla	27	6,4
	Karadeniz	141	33,7	Toplam	Evet	206	49,2
	Marmara	180	43,0		Hayır	213	50,8
	Yurtdışı	9	2,1			419	100,0

Tablo 4 incelendiğinde ankete katılan öğrencilerin %59,9'unun kadın ve %40,1'inin erkek olduğu görülmektedir. Ankete katılan öğrencilerin %32,2'sini Sigortacılık ve Sosyal Güvenlik Bölümü, %27'sini Uluslararası Ticaret ve Finansman Bölümü, %15'ini İşletme Bölümü, %15'ini Sağlık Yönetimi Bölümü ve %10,7'sini Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Öğrencilerin %29,8'si birinci sınıf, %21'i ikinci sınıf, %29,1'i üçüncü sınıf ve %20'si dördüncü sınıf öğrencisi olduğu görülmektedir. Öğrencilerin ailelerinin %32,7'si Büyükşehirde, %25,3'ü ilde, %23,4'ü ilçede, %18,6'sı ise köyde ikamet etmektedirler. Öğrencilerin lise öğrenimlerini aldıkları bölge açısından incelendiğinde %43'ünün Marmara Bölgesinde, %33,7'sinin ise Karadeniz Bölgesinde olduğu görülmüştür. Öğrencilerin genel ortalamaları incelendiğinde %61,1'nin 2,01-3,00 arası, %34,4'ünün 3,01-4,00 arası ve %4,3'ünün ise 2,00'den az olduğu görülmektedir. Ankete katılan öğrencilerin babalarının eğitim düzeyi incelendiğinde %34,4'ünün ilkokul, %25,8'inin ortaokul, %24,8'inin lise, %3,8'inin önlisans, %9,3'ünün lisans ve %1,9'unun lisansüstü eğitim sahibi olduğu, annelerinin eğitim düzeyinin ise %53,7'sinin ilkokul, %24,8'inin ortaokul, %12,2'sinin lise, %2,4'ünün önlisans, %6,2'sinin lisans ve %0,7'sinin ise lisansüstü eğitim sahibi olduğu görülmektedir. Ailelerinin gelir seviyelerinin ise %43'ünün 3.000 TL-5.000 TL, %21,7'sinin 3.000 TL'nin altında, %20,8'inin 5.000 TL-7.500 TL, %8,1'inin 7.500 TL-10.000 TL ve %6,4'ünün 10.000 TL'den fazla olduğu görülmektedir. Ankete katılan öğrencilerin %49,2'sinin kredi kartı kullandığı ve %50,8'inin ise kullanmadığı görülmektedir. Tablo 5'de öğrencilerin anket içerisindeki ifadelerle verdikleri cevapların Ortalama ve Standart Sapma değerleri verilmiştir.

Tablo 5. Öğrencilerin Finansal Okuryazarlık ve Finansal İyilik Hali Ölçeğindeki İfadelere Verdikleri Cevapların Dağılımları

		İfadeler	Ortalama	Standart sapma
FİNANSAL OKURYAZARLIK	Tutum	Para sadece harcamak içindir.	2,53	1,33
		Para ile ilgili konular sıkıcı ve zordur.	2,74	1,26
		Uzun dönem finansal geleceğime yönelik düşünmek beni rahatsız eder.	3,32	1,32
		Finansal açıdan bugün için yaşamak hoşuma gider.	2,68	1,20
		Finans dilini anlayabilme yeteneğim zayıftır.	2,63	1,05
		Finansal konularda karar vermeden önce finansal bilgi edinmek için zaman ve çaba harcamam.	2,80	1,14
		Finansal durumumda bir fark yaratmak için fazla çabalamam.	2,34	1,06
		Para ve finansal konularda bilgilendirilmek istemiyorum.	1,98	1,09
	Davranış	Aylık gelirimini tamamını harcarım.	2,67	1,35
		Paramı evde saklamak yerine bankadaki hesabımda biriktiririm.	3,86	1,30
		Para biriktirirken bir finans uzmanına danışmak çok gereklidir.	2,90	1,26
		Borcum varsa (imkanım olsa) kredi çekerek öderim.	2,08	1,24
		Çok fazla harcama yaptığım için ödemelerimi yaparken güçlük çekerim.	2,04	1,22
		Borç aldığımda geri ödemekte zorlanırım.	1,66	0,99
		Bir bankadan kredi çekmem gerekirse bankaların faiz oranlarını karşılaştırırım.	4,41	1,06
		Kredi çekmem gerekirse kredi tipleri ve borç yapılandırması gibi konuları araştırırım.	4,35	1,09
FİNANSAL İYİLİK HALİ	Mevcut Finansal Durum	Sahip olduğum borç tutarından rahatsızım.	2,46	1,50
		Öğrenci bursumu (kredimi) geri ödeme konusunda endişeliyim.	3,08	1,70
		Kredi kartı borcumu geri ödeme konusunda kaygılıyım.	2,44	1,47
		Finansal açıdan iyi durumda olduğumu düşünüyorum.	2,95	1,22
		İçinde bulunduğum borçlu durumu çok düşünüyorum.	2,48	1,44
		Harcama miktarım konusunda diğer insanlarla (ana-baba, arkadaşlar vb.) tartışmalar yaşıyorum.	2,37	1,28
		Kendimi sıkça sahip olduğum borçları düşünürken buluyorum.	2,27	1,35
		Maddi sorunlar nedeniyle hiç uyku sıkıntısı çekmiyorum.	3,48	1,39
	Gel. Fin.Dur. Bek.	Bundan beş yıl sonra kredi kartı borcumum olmayacağını düşünüyorum.	3,11	1,44
		Bundan bir yıl sonra kredi kartı borcumum olmayacağını düşünüyorum.	2,89	1,27

*Bu kısımda olumsuz ifadeler aynen alınmış olup farklılıklar yansıtılırken olumsuz ifadeler ters kodlanmıştır.

Tablo 5 incelendiğinde öğrencilerin anket sorularına verdikleri cevapların ortalamaları 1,66 -4,41 arasında değişmektedir. Tabloya bakıldığında, öğrencilerin özellikle kredi çekerken faiz oranları, kredi türleri karşılaştırılması gibi krediyle ilgili konularda yüksek ortalamayla hem fikir oldukları görülmektedir. Tablo 6'de finansal okuryazarlık ve finansal iyilik halleri arasındaki t testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 6. Öğrencilerin Cinsiyetleri ile Finansal Okuryazarlıkları ve Finansal İyilik Halleri Arasındaki İlişkiye Ait t Testi Sonuçları

		Cinsiyet	N	Ort.	S.S.	t	P
Finansal Okuryazarlık Alt Boyutları	Tutum	Kadın	251	3,33	,60	-1,55	,120
		Erkek	168	3,43	,72		
	Davranış	Kadın	251	3,85	,55	-1,372	,171
		Erkek	168	3,93	,60		
Finansal İyilik	Mevcut Durum	Kadın	251	3,46	,92	1,325	,186
		Erkek	168	3,34	,95		
	Gelecekteki Fin.Dur.Bek.	Kadın	251	2,93	1,21	-1,494	,136
		Erkek	168	3,11	1,24		

Tablo 6 incelendiğinde finansal okuryazarlığın tutum ve davranış boyutlarında kadın ve erkek öğrencilerin görüşlerinin ortalama değerlerinin birbirlerine yakın değerler aldığı ve istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Finansal iyiliğin mevcut durum ve gelecekteki finansal durum beklentisi boyutlarında finansal okuryazarlıkta olduğu gibi kadın ve erkek öğrencilerin görüşlerinin ortalama değerlerinin birbirlerine yakın değerler aldığı ve istatistiki olarak anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür. Finansal okuryazarlık ve finansal iyilik hallerinin öğrencilerin okudukları bölümlere göre değişip değişmediğini gösteren bulgular Tablo 7’te verilmiştir.

Tablo 7. Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Bölümleri ile Finansal Okuryazarlıkları ve Finansal İyilik Halleri Arasındaki İlişkiye Ait ANOVA Testi Sonuçları

		Bölüm	N	Ort.	S.S.	F	P
Finansal Okuryazarlık Alt Boyutları	Tutum	İşletme	63	3,32	,64	1,022	,395
		Sağlık Yönetimi	63	3,27	,58		
		Sigortacılık ve Sosyal Güvenlik	135	3,36	,64		
		Uluslar. Ticaret ve Finansman	113	3,45	,67		
		Yönetim Bilişim Sistemler	45	3,42	,75		
	Davranış	İşletme	63	3,70	,72	4,036	,003
		Sağlık Yönetimi	63	3,88	,53		
		Sigortacılık ve Sosyal Güvenlik	135	3,83	,57		
		Uluslar. Ticaret ve Finansman	113	4,03	,48		
		Yönetim Bilişim Sistemler	45	3,96	,57		
Finansal İyilik	Mevcut Durum	İşletme	63	3,29	,89	4,195	,002
		Sağlık Yönetimi	63	3,63	,80		
		Sigortacılık ve Sosyal Güvenlik	135	3,20	1,01		
		Uluslar. Ticaret ve Finansman	113	3,54	,83		
		Yönetim Bilişim Sistemler	45	3,63	,99		
	Gelecekteki Finansal Durum Beklentisi	İşletme	63	3,27	1,22	1,862	,116
		Sağlık Yönetimi	63	3,17	1,19		
		Sigortacılık ve Sosyal Güvenlik	135	2,85	1,16		
		Uluslar. Ticaret ve Finansman	113	3,00	1,25		
		Yönetim Bilişim Sistemler	45	2,82	1,34		

Tablo 7 incelendiğinde finansal okuryazarlığın tutum boyutu ile öğrencilerin okuduğu bölümler arasında anlamlı bir farklılık çıkmamıştır. Finansal okuryazarlığın davranış boyutu ile öğrencilerin okuduğu bölümler arasında anlamlı farklılık gözlenmiştir. 4,03 değer ile en yüksek ortalama uluslararası ticaret ve finansman bölümü öğrencilerinin, 3,70 değer ile en düşük ortalamanın işletme bölümü öğrencilerinin olduğu görülmektedir. Finansal iyiliğin

mevcut durum boyutu ile öğrencilerin okuduğu bölümler arasında anlamlı bir farklılık gözlenmektedir. Bu farklılıkta en yüksek değerin 3,63 değeri ile sağlık yönetimi bölümü ve yönetim bilişim sistemleri bölümü öğrencilerinin olduğu, en düşük ortalama değerin ise 3,20 ile sigortacılık ve sosyal güvenlik bölümü öğrencilerinin olduğu görülmektedir. Finansal iyiliğin gelecekteki finansal durum beklentisi boyutunda ise anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Tablo 8’de finansal okuryazarlık ve finansal iyilik hallerinin öğrencilerin okudukları sınıf ile farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir.

Tablo 8. Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfları ile Finansal Okuryazarlıkları ve Finansal İyilik Halleri Arasındaki İlişkiye Ait ANOVA Testi Sonuçları

		Sınıf	N	Ort.	S.S.	F	P
Finansal Okuryazarlık Alt Boyutları	Tutum	1.sınıf	125	3,27	,63	2,375	,070
		2.sınıf	88	3,37	,69		
		3.sınıf	122	3,38	,62		
		4.sınıf	84	3,50	,67		
	Davranış	1.sınıf	125	3,76	,58	4,495	,004
		2.sınıf	88	3,82	,66		
		3.sınıf	122	3,95	,53		
		4.sınıf	84	4,03	,48		
Finansal İyilik	Mevcut Durum	1.sınıf	125	3,46	,84	,290	,832
		2.sınıf	88	3,35	,99		
		3.sınıf	122	3,40	,96		
		4.sınıf	84	3,44	,95		
	Gelecekteki Finansal Durum Beklentisi	1.sınıf	125	2,99	1,17	,354	,786
		2.sınıf	88	2,90	1,16		
		3.sınıf	122	3,07	1,22		
		4.sınıf	84	3,01	1,35		

Tablo 8 incelendiğinde finansal okuryazarlığın tutum boyutu ve finansal iyiliğin iki boyutunun da öğrencilerin okudukları sınıflar açısından hem ortalama değerlerinin birbirlerine çok yakın olduğu ve birinci sınıftan dördüncü sınıfa doğru ortalama değerlerin artış gösterdiği fakat anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir. Finansal iyiliğin davranış boyutu öğrencilerin okudukları sınıf açısından anlamlı bulunmuştur. En yüksek ortalama değer 4,95 ile dördüncü sınıf öğrencilerinin, en düşük ortalama değer 3,76 ile birinci sınıf öğrencilerinin olduğu görülmektedir.

Tablo 9. Öğrencilerin Annelerinin Eğitim Durumları ile Finansal Okuryazarlıkları ve Finansal İyilik Halleri Arasındaki İlişkiye Ait ANOVA Testi Sonuçları

		Anne Eğitim	N	Ort.	S.S.	F	P
Finansal Okuryazarlık Alt Boyutları	Tutum	İlkokul	225	3,32	,62	2,900	,014
		Ortaokul	104	3,33	,68		
		Lise	51	3,44	,67		
		Önlisans	10	3,45	,56		
		Lisans	26	3,68	,64		
		Lisansüstü	3	4,29	,62		
	Davranış	İlkokul	225	3,80	,58	3,292	,006
		Ortaokul	104	3,93	,60		
		Lise	51	3,95	,54		
		Önlisans	10	4,17	,33		
		Lisans	26	4,10	,43		
		Lisansüstü	3	4,54	,40		

Finansal İyilik	Mevcut Durum	İlkokul	225	3,28	,94	3,465	,004
		Ortaokul	104	3,46	,90		
		Lise	51	3,61	,86		
		Önlisans	10	3,71	,83		
		Lisans	26	3,81	,90		
		Lisansüstü	3	4,46	,73		
	Gelecekteki Finansal Durum Beklentisi	İlkokul	225	2,90	1,18	1,675	,139
		Ortaokul	104	3,11	1,30		
		Lise	51	3,06	1,18		
		Önlisans	10	2,95	1,40		
		Lisans	26	3,13	1,39		
		Lisansüstü	3	4,67	,29		

Tablo 9 incelendiğinde finansal okuryazarlık ve finansal iyilik hallerinin öğrencilerin annelerinin eğitim durumuna göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir. Finansal okuryazarlığın tutum ve davranış boyutlarının istatistiki olarak anlamlı olduğu her ikisinde de öğrencilerin annelerinin eğitiminin en yüksek ortalama değer ile lisansüstü eğitim düzeyinin olduğu, en düşük ortalama değer ise ilkökul düzeyi olduğu görülmüştür. Finansal iyilik halinin mevcut durumu istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur. Mevcut durumda da en yüksek ortalama değer lisansüstü eğitim düzeyinde bulunurken, en düşük ortalama değer ise ilkökul düzeyinde olduğu görülmüştür. Finansal iyiliğin gelecekteki finansal durum beklentisi ise istatistiki olarak anlamsız olduğu tespit edilmiştir. Tablo 10’de finansal okuryazarlık ve finansal iyilik hallerinin öğrencilerin babalarının eğitim durumuna göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir.

Tablo 10. Öğrencilerin Babalarının Eğitim Düzeyleri ile Finansal Okuryazarlıkları ve Finansal İyilik Halleri Arasındaki İlişkiye Ait ANOVA Testi Sonuçları

		Baba Eğitim	N	Ort.	S.S.	F	P
Finansal Okuryazarlık Alt Boyutları	Tutum	İlkokul	144	3,25	,61	7,484	,000
		Ortaokul	108	3,21	,61		
		Lise	104	3,50	,65		
		Önlisans	16	3,50	,51		
		Lisans	39	3,75	,66		
		Lisansüstü	8	3,94	,86		
	Davranış	İlkokul	144	3,77	,56	4,513	,001
		Ortaokul	108	3,82	,58		
		Lise	104	3,96	,56		
		Önlisans	16	4,07	,50		
		Lisans	39	4,08	,56		
		Lisansüstü	8	4,40	,57		
Finansal İyilik	Mevcut Durum	İlkokul	144	3,29	,94	3,946	,002
		Ortaokul	108	3,28	,87		
		Lise	104	3,62	,88		
		Önlisans	16	3,08	1,18		
		Lisans	39	3,73	,92		
		Lisansüstü	8	3,93	,87		
	Gelecekteki Finansal Durum Beklentisi	İlkokul	144	2,90	1,19	2,259	,048
		Ortaokul	108	2,92	1,19		
		Lise	104	3,03	1,23		
		Önlisans	16	2,97	1,58		
		Lisans	39	3,28	1,19		
		Lisansüstü	8	4,19	,99		

Tablo 10 incelendiğinde finansal okuryazarlık ve finansal iyilik hallerinin öğrencilerin babalarının eğitim durumuna göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir. Finansal okuryazarlığın tutum ve davranış boyutları ile finansal iyiliğin mevcut durum ve gelecekteki finansal durum beklenti boyutlarının istatistiki olarak anlamlı olduğu görülmekte ve her dört boyutta da öğrencilerin babalarının eğitim durumunun en yüksek ortalama değerinin lisansüstü eğitim düzeyinin aldığı tespit edilmiştir. Tablo 11’de finansal okuryazarlık ve finansal iyilik hallerinin öğrencilerin ailelerinin oturduğu yerleşim yerine göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir.

Tablo 11. Öğrencilerin Ailelerinin Oturduğu Yerleşim Yeri ile Finansal Okuryazarlıkları ve Finansal İyilik Halleri Arasındaki İlişkiye Ait ANOVA Testi Sonuçları

		Aile Yerleşim	N	Ort.	S.S.	F	P
Finansal Okuryazarlık Alt Boyutları	Tutum	Köy	78	3,18	,62	2,763	,042
		İlçe	98	3,30	,63		
		İl	106	3,44	,69		
		Büyükşehir	137	3,47	,64		
	Davranış	Köy	78	3,81	,58	,724	,538
		İlçe	98	3,87	,46		
		İl	106	3,93	,62		
		Büyükşehir	137	3,90	,61		
Finansal İyilik	Mevcut Durum	Köy	78	3,25	,90	1,182	,316
		İlçe	98	3,40	,93		
		İl	106	3,49	,94		
		Büyükşehir	137	3,46	,94		
	Gelecekteki Finansal Durum Beklentisi	Köy	78	3,04	1,25	,757	,519
		İlçe	98	2,85	1,15		
		İl	106	2,99	1,24		
		Büyükşehir	137	3,09	1,25		

Tablo 11 incelendiğinde finansal okuryazarlık ve finansal iyilik hallerinin öğrencilerin ailelerinin oturduğu yerleşim yerine göre sadece finansal okuryazarlığın tutum boyutu istatistiki açıdan anlamlıdır. En yüksek ortalama değer büyükşehir, en düşük ortalama değerin ise köy yerleşim yeri olduğu görülmüştür. Tablo 12’de ise finansal okuryazarlık ve finansal iyilik hallerinin öğrencilerin lise eğitimini aldıkları bölgeye göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir.

Tablo 12. Öğrencilerin Lise Eğitimlerini Aldıkları Bölge ile Finansal Okuryazarlıkları ve Finansal İyilik Halleri Arasındaki İlişkiye Ait ANOVA Testi Sonuçları

		Bölge	N	Ort.	S.S.	F	P
Finansal Okuryazarlık Alt Boyutları	Tutum	Akdeniz	11	3,03	,55	2,051	,048
		Doğu Anadolu	12	3,38	,71		
		Ege	21	3,35	,64		
		Güneydoğu Anadolu	12	3,17	,89		
		İç Anadolu	33	3,14	,60		
		Karadeniz	141	3,40	,62		
		Marmara	180	3,45	,66		
		Yurtdışı	9	2,99	,52		
	Davranış	Akdeniz	11	3,60	,58	2,311	,025
		Doğu Anadolu	12	3,81	,58		
		Ege	21	3,67	,56		
		Güneydoğu Anadolu	12	3,77	,77		
		İç Anadolu	33	3,80	,54		
		Karadeniz	141	3,91	,56		
		Marmara	180	3,96	,55		
		Yurtdışı	9	3,41	,72		
Finansal İyilik	Mevcut Durum	Akdeniz	11	2,61	,98	5,187	,000
		Doğu Anadolu	12	2,74	,87		
		Ege	21	3,58	1,06		
		Güneydoğu Anadolu	12	2,56	,87		
		İç Anadolu	33	3,10	1,02		
		Karadeniz	141	3,49	,88		
		Marmara	180	3,55	,88		
		Yurtdışı	9	3,29	,44		
	Gelecekteki Finansal Durum Beklentisi	Akdeniz	11	2,95	1,13	,811	,578
		Doğu Anadolu	12	3,04	1,21		
		Ege	21	3,21	1,32		
		Güneydoğu Anadolu	12	2,79	1,60		
		İç Anadolu	33	2,88	1,24		
		Karadeniz	141	2,95	1,18		
		Marmara	180	3,00	1,24		
		Yurtdışı	9	3,83	,75		

Tablo 12 incelendiğinde finansal okuryazarlığı iki boyutunun da istatistiki açıdan anlamlı olduğu ve her iki boyutta da en yüksek ortalama değer Marmara bölgesi, Karadeniz bölgesinin de küçük bir farklılıkla takip ettiği, en düşük değer ise yurtdışı olduğu tespit edilmiştir. Finansal iyiliğin mevcut durum boyutunun anlamlı olduğu ve en yüksek değer Ege Bölgesi, en düşük değer ise Güneydoğu Anadolu Bölgesinde olduğu görülmektedir. Finansal iyiliğin gelecekteki finansal durum beklentisi boyutu ise istatistiki açıdan anlamlı bulunmamıştır. Tablo 13’de ise finansal okuryazarlık ve finansal iyilik hallerinin öğrencilerin ailelerinin gelir düzeyine göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir.

Tablo 13. Öğrencilerin Ailelerinin Gelir Düzeyleri ile Finansal Okuryazarlıkları ve Finansal İyilik Halleri Arasındaki İlişkiye Ait ANOVA Testi Sonuçları

		Aile Gelir Düzeyi	N	Ort.	S.S.	F	P
Finansal Okuryazarlık Alt Boyutları	Tutum	3.000 TL'nin altında	91	3,22	,66	2,961	,020
		3.000 TL-5.000 TL	180	3,36	,62		
		5.000 TL-7.500 TL	87	3,41	,67		
		7.500 TL-10.000 TL	34	3,62	,57		
		10.000 TL'den fazla	27	3,52	,79		
	Davranış	3.000 TL'nin altında	91	3,75	,59	4,061	,003
		3.000 TL-5.000 TL	180	3,86	,55		
		5.000 TL-7.500 TL	87	3,92	,56		
		7.500 TL-10.000 TL	34	4,05	,59		
		10.000 TL'den fazla	27	4,18	,57		
Finansal İyilik	Mevcut Durumu	3.000 TL'nin altında	91	3,09	,96	5,751	,000
		3.000 TL-5.000 TL	180	3,40	,91		
		5.000 TL-7.500 TL	87	3,57	,87		
		7.500 TL-10.000 TL	34	3,63	,95		
		10.000 TL'den fazla	27	3,87	,82		
	Gelecekteki Finansal Durum Beklentisi	3.000 TL'nin altında	91	2,94	1,33	1,181	,319
		3.000 TL-5.000 TL	180	2,97	1,14		
		5.000 TL-7.500 TL	87	2,95	1,25		
		7.500 TL-10.000 TL	34	3,06	1,22		
		10.000 TL'den fazla	27	3,48	1,24		

Tablo 13 incelendiğinde finansal okuryazarlığı iki boyutunun da istatistiki açıdan anlamlı olduğu görülmektedir. Tutum boyutunda en yüksek ortalama değer 7.500 TL-10.000 TL, en düşük değerin 3.000 TL'nin altında gelir düzeyinde olduğu tespit edilmiştir. Davranış boyutunda ise en yüksek ortalama değerin 10.000 TL'den fazla gelir düzeyinde olduğu, en düşük ortalama değerin ise 3.000 TL'nin altında gelir düzeyinde olduğu tespit edilmiştir. Finansal iyiliğin mevcut durumu boyutunun anlamlı olduğu ve en yüksek ortalama değerin 10.000 TL'den fazla gelir düzeyinde, en düşük değerin ise 3.000 TL'nin altında gelir düzeyinde olduğu görülmektedir. Finansal iyiliğin gelecekteki finansal durum beklentisi boyutu ise istatistiki açıdan anlamlı bulunmamıştır. Tablo 14'de ise finansal okuryazarlık ve finansal iyilik hallerinin öğrencilerin kredi kartı kullanma durumlarına göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir.

Tablo 14. Öğrencilerin Kredi Kartı Kullanma Durumları ile Finansal Okuryazarlıkları ve Finansal İyilik Halleri Arasındaki İlişkiye Ait t Testi Sonuçları

		KrediKartı	N	Ort.	S.S.	t	P
Finansal Okuryazarlık Alt Boyutları	Tutum	Evet	206	3,42	,68	1,376	,170
		Hayır	213	3,33	,62		
	Davranış	Evet	206	3,85	,61	-1,240	,216
		Hayır	213	3,92	,53		
Finansal İyilik	Mevcut Durum	Evet	206	3,35	1,00	-1,312	,190
		Hayır	213	3,47	,85		
	Gelecekteki Fin.Dur.Bek.	Evet	206	2,84	1,21	-2,635	,009
		Hayır	213	3,15	1,22		

Tablo 14 incelendiğinde finansal okuryazarlığı iki boyutunun ve finansal iyiliğin mevcut durum boyutunun istatistiki açıdan anlamlı olmadığı görülmektedir. Finansal iyiliğin gelecekteki finansal durum beklentisi istatistiki açıdan anlamlıdır. Bu boyutta kredi kartı kullanmayanların 3,15 ortalama değerine sahip, kredi kartı kullananların ortalama değeri ise 2,84 olduğu görülmektedir. Tablo 15'de ise finansal okuryazarlık ve finansal iyilik hallerinin öğrencilerin genel not ortalamalarına göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir.

Tablo 15. Öğrencilerin Genel Not Ortalamaları ile Finansal Okuryazarlıkları ve Finansal İyilik Halleri Arasındaki İlişkiye Ait ANOVA Testi Sonuçları

		Not ortalaması	N	Ort.	S.S.	F	P
Finansal Okuryazarlık Alt Boyutları	Tutum	2,00'den az	18	2,97	,65	9,784	,000
		2,01-3,00arası	256	3,31	,62		
		3,01-4,00arası	145	3,54	,68		
	Davranış	2,00'den az	18	3,30	,78	11,594	,000
		2,01-3,00arası	256	3,87	,57		
		3,01-4,00arası	145	3,97	,52		
Finansal İyilik	Mevcut Durumu	2,00'den az	18	2,63	,94	12,192	,000
		2,01-3,00arası	256	3,34	,95		
		3,01-4,00arası	145	3,64	,83		
	Gelecekteki Finansal Dur. Bek.	2,00'den az	18	2,92	1,24	,463	,630
		2,01-3,00arası	256	2,96	1,22		
		3,01-4,00arası	145	3,08	1,23		

Tablo 15 incelendiğinde hem finansal okuryazarlığın hem finansal iyiliğin her boyutunda ortalama değerlerin not ortalamasının en düşük 2,00'den az olandan en yüksek 3,01-4,00 olana doğru arttığı görülmüştür. Finansal okuryazarlığı her iki boyutu ve finansal iyilik halinin mevcut durum boyutu istatistiki açıdan anlamlı bulunurken, finansal iyiliğin gelecekteki finansal durum beklentisi istatistiki açıdan anlamlı bulunmamıştır. Tablo 16'de öğrencilerin finansal okuryazarlık ve finansal iyilik hallerinin arasındaki ilişki verilmiştir.

Tablo 16. Öğrencilerin Finansal Okuryazarlıkları ile Finansal İyilik Halleri Arasındaki İlişki

		(1)	(2)	(3)	(4)
Tutum (1)	PearsonCor.	1			
	Sig.				
	N	419			
Davranış (2)	PearsonCor.	,339**	1		
	Sig.	,000			
	N	419	419		
Mevcut Finansal Durum (3)	PearsonCor.	,317**	,394**	1	
	Sig.	,000	,000		
	N	419	419	419	
Gelecekteki Finansal Dur. Bek. (4)	PearsonCor.	,121*	,182**	,192**	1
	Sig.	,013	,000	,000	
	N	419	419	,419	419

*P<0,05; **P<0,01

Tablo 16' de finansal okuryazarlık ve finansal iyilik arasındaki korelasyon analizine ait bulgular yer almaktadır. Finansal okuryazarlığın davranış boyutu ile tutum boyutu arasında istatistiki açıdan anlamlı ve pozitif korelasyon tespit edilmiştir. Finansal iyilik halinin mevcut durum boyutunun finansal okuryazarlığın her iki boyutu ile anlamlı ve pozitif korelasyon; gelecekteki finansal durum beklentisi boyutunun ise finansal okuryazarlığın her iki boyutu ve finansal iyilik hali ile anlamlı ve pozitif korelasyona sahip olduğu tespit edilmiştir.

5. SONUÇ

Küreselleşmenin yanı sıra teknolojinin ilerlemesi ve inovasyonla birlikte finansal sistemin gelişimi ve internetin yaygınlaşması her kesimden bireyin bilgiye rahat

ulaşabilmesini ve kullanabilmesini sağlamaktadır. Finansal sistemin bu süreçlerde gelişimi ve finansal ürünlerin, finansal kurumların çeşitliliğinin artması bu yapıyı karmaşık bir hale dönüştürmektedir. Sürekli gelişen teknolojiye uyum sağlayan finansal sistem içerisindeki kurumlar, fertlerin internete daha rahat ulaşabilmeleri ayrıca internetin bir dezavantajı olarak ortaya çıkan bilgi kirliliği ve karmaşıklığı sebebiyle de fertlerin bu karmaşada finansal sistem içerisinde hareket etme davranışları farklı sonuçlara neden olmaktadır. Bu sebeple de fertlerin finansal bilgi seviyelerinin önemi ve bu bilgi seviyesinin davranışlara yansımaları araştırmacılar açısından dikkat çeken konular arasında yer almaktadır. Özellikle yaşanan küresel kriz sonrası ortaya çıkan finansal okuryazarlık kavramı, küresel salgın döneminde de ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. İnsanların evlerinde kalma kısıtlamaları alışveriş alışkanlıklarını da, tasarruf davranışlarını da oldukça etkilemiştir.

Finansal piyasaların farklı risklerden ve makroekonomik faktörlerden etkilenmesi, küresel krizlerin etkileri, bireylerin bu etkilere vereceği tepki durumlarının yarattığı belirsizlik finansal bilgi seviyesinin önemini göstermektedir. Ayrıca bireylerin finansal açıdan refaha ulaşabilmeleri de finansal okuryazarlık kavramının benimsenmesi ile olacaktır. Ülkelerin gelişmişlik düzeylerinin farklılık yaratmasının yanı sıra ülke vatandaşlarının yaşadıkları bölge, alınan eğitim, çalışılan meslek, yaş sınıflandırılması, medeni durumları bile finansal bilgi sistemine bakış açılarını oldukça farklılaştırmaktadır. Bireylerin aldıkları eğitimin finansal okuryazarlık ve finansal iyilik halleri üzerindeki etkiyi görebilmek için hem finans konularında eğitim alan işletme bilim dalında öğrenim gören hem de genç yetişkin olan ve kişisel finans yönetimini yeni hayata geçiren üniversite öğrencilerinin verileri bu konuda oldukça önemlidir. Bu bağlamda bu çalışma Düzce Üniversitesi İşletme Fakültesinde öğrenim görmekte olan öğrencilere online anket yöntemiyle finansal okuryazarlık ve finansal iyilik halleri ile ilgili sorular sorulmuş, 5'li likert yöntemi ile cevaplanması istenmiştir. Anket üç bölümden oluşmakta olup birinci bölümde kişisel bilgi formu, ikinci bölümde öğrencilerin finansal okuryazarlıklarını ölçmek üzere hazırlanan ifadeler ve üçüncü bölümde ise finansal iyilik hali ölçeği yer almaktadır. Yapılan analiz sonucunda; cinsiyet değişkeni ile finansal okuryazarlık ve finansal iyilik hali arasında anlamlı ilişki bulunmamaktadır. Volpe vd. (1996), Borden vd. (2008), OECD (2011), Laborde vd. (2013), Kılıç vd. (2015) ve Çinko vd. (2017) gibi çalışmaların aksine cinsiyet değişkeni ile finansal okuryazarlık ve finansal iyilik hali arasında anlamlı ilişki bulunmamaktadır.

Öğrenim gördükleri bölüm açısından finansal okuryazarlığın davranış boyutunun anlamlı olduğu ve en yüksek ortalamanın uluslararası ticaret ve finansman bölümü en düşük ortalamanın ise işletme bölümü öğrencilerinin olduğu tespit edilmiştir. Aslında bu iki bölüm öğrencilerinin de finans ile ilgili dersleri yoğun olarak almaktadırlar fakat davranış haline getirme açısından uluslararası ticaret ve finansman bölüm öğrencilerinin daha başarılı olduğu tespit edilmiştir. Finansal iyilik hali açısından ise mevcut durum boyutu anlamlı bulunmuş, en yüksek ortalamanın sağlık yönetimi ve yönetim bilişim sistemleri öğrencilerinin, en düşük ise sigortacılık ve sosyal güvenlik bölümü öğrencilerinin olduğu görülmüştür. Sağlık yönetimi ve yönetim bilişim sistemi öğrencilerinin finansal iyilik hallerinin diğer bölüm öğrencilerine göre daha iyi olduğu tespit edilmiştir. Öğrenim gördükleri sınıf açısından incelendiğinde, ortalamaların birinci sınıftan dördüncü sınıfa artan etki görülmüştür. Birinci sınıftan son sınıfa kadar öğrenciler kendi bölümlerinde finans ve ekonomi ile ilgili birçok ders almaktadır. Bunun sonucunda da artan etki beklenen bir durumdur. Fakat çalışmada sadece finansal okuryazarlığın davranış boyutu ile anlamlı ilişki tespit edilmiştir. Öğrenciler finansal bilgilerini davranışa döndürebildikleri söylenebilir. Öğrencilerin not ortalaması açısından ise finansal okuryazarlık ve finansal iyilik halinin mevcut durum boyutu anlamlı olduğu tespit edilmiş ve not ortalaması arttıkça ortalamalarında arttığı görülmüştür. Not ortalaması daha iyi

olan öğrencilerin hem finansal okuryazarlık düzeylerinin hem de mevcut finansal iyilik hallerinin daha yüksek olduğu söylenebilir. Bu sonuç Çinko vd (2017) çalışmasıyla tutarlıdır.

Öğrencilerin annelerinin eğitim düzeyi arttıkça finansal okuryazarlık ve finansal iyilik halleri açısından ortalamanın da yükseldiği tespit edilmiştir. Lusardi vd. (2010) çalışması ile tutarlı olarak finansal okuryazarlık açısından ve finansal iyilik halinin mevcut durum boyutunda anne eğitim düzeyinin anlamlı etkisi görülmüştür. Öğrencilerin babalarının eğitiminin ise hem finansal okuryazarlık hem de finansal iyilik hali üzerinde anlamlı etkisi tespit edilmiş; en yüksek ortalamanın lisansüstü ve takiben lisans eğitim düzeyinde olduğu görülmüştür. Temizel ve Bayram (2011) çalışmasının aksine aile eğitim düzeyinin etkisi söz konusudur.

Öğrencilerin ailelerinin yerleşim yeri açısından ise sadece finansal okuryazarlığın tutum boyutu anlamlı bulunmuş, finansal okuryazarlığın köyden büyükşehire arttığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin lise eğitimlerini aldıkları bölge açısından ise finansal okuryazarlık ve finansal iyilik halinin tutum boyutunun anlamlı ilişkide olduğu, finansal okuryazarlık açısından en yüksek Marmara ve Karadeniz Bölgesi, en düşük ortalamanın ise yurtdışı olduğu tespit edilmiştir. Bu sonucun ortaya çıkmasında öğrenci yoğunluğunun daha çok Marmara ve Karadeniz Bölgesinden gelen öğrencilerin olmasından kaynaklı olarak bu bölgelerinde eğitim almalarının sonucu ve yurtdışında lise öğrenimi gören öğrenci sayısının azlığı olduğu düşünülmektedir. Finansal iyilik hali açısından ise mevcut durum boyutu anlamlı ilişkide ve en yüksek ortalamanın Ege Bölgesi en düşük ortalamanın ise Güneydoğu Anadolu Bölgesinde olduğu tespit edilmiştir. Ege bölgesinde lise eğitimi alan öğrencilerin mevcut durum açısından finansal iyilik hallerinin diğer bölgelere göre daha iyi olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin ailelerin gelir seviyeleri açısından ise finansal okuryazarlık ve finansal iyilik halinin mevcut durum boyutu anlamlı olduğu tespit edilmiş, her boyutta da gelir seviyesi arttıkça ortalamaların da arttığı tespit edilmiştir. Lusardi vd. (2010), Çinko vd. (2017) ve Yılmaz ve Erişen (2018)'in çalışmalarında olduğu gibi gelir seviyesinin finansal okuryazarlık ve finansal iyilik halleri üzerinde olumlu etkisi söz konusudur. Öğrencilerin kredi kartı kullanma tutumu açısından kullanmayanların daha iyi ortalamaya sahip olduğu yalnız sadece finansal iyilik halinin gelecekteki finansal durum boyutu ile anlamlı ilişkide olduğu tespit edilmiştir.

Borden vd. (2008), Lusardi vd. (2010), Er vd. (2014), Demirkol ve Erduru (2017), Yıldız Contuk (2018) çalışmalarında da belirttikleri gibi finansal okuryazarlık ve finansal iyilik hali üzerinde demografik özellikler etkilidir. Finansal okuryazarlık ve finansal iyilik arasında anlamlı ve pozitif ilişki tespit edilmiştir. Finansal okuryazarlıkta tutum düzeyi arttıkça davranış düzeyi de artmaktadır. Portcih vd. (2016) çalışmasıyla aynı sonucu vermektedir. Finansal okuryazarlık seviyesi arttıkça finansal iyilik hali de artış göstermektedir. Shim vd. (2009) ve Gutter ve Copur (2011) çalışmalarında tespit ettikleri gibi finansal okuryazarlık düzeyi hem mevcut finansal iyilik halini hem de gelecekteki finansal beklentiyi arttırmaktadır.

KAYNAKÇA

- Acaravci, S. K. ve Bediroğlu, K. (2019). Finansal Okuryazarlık: Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Üzerine Uygulama. *İşletme ve İktisat Çalışmaları Dergisi*, 7(2), 30-51.
- Ahmetoğulları, K. ve Parmaksız, H. (2017), Finansal İyilik Halinin Finansal Okuryazarlık ve Kredi Kartı Tutumuyla İlişkisi, *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Yıl: 5, Sayı: 48, Haziran 2017, S. 317-330
- Albeerd, M. I., ve Gharleghi, B. (2015). Determinants of The Financial Literacy Among College Students İn Malaysia. *International Journal of Business Administration*, 6(3).

- Borden, L. M., Lee, S. A., Serido, J., ve Collins, D. (2008). Changing College Students' Financial Knowledge, Attitudes, and Behavior Through Seminar Participation. *Journal Of Family and Economic Issues*, 29(1), 23-40.
- Büyüköztürk, Ş. (2011). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı* (15.Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Contuk, F. Y. (2018). Üniversite Öğrencilerinin Finansal Okuryazarlık Durumunu Etkileyen Faktörler Üzerine Bir Araştırma: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Örneği. *Muhasebe Ve Finansman Dergisi*, (77), 115-136.
- Çinko, M., Avcı, E., Ergun, S., & Tekçe, M. (2017). Üniversite Öğrencilerinin Finansal Okuryazarlık Düzeyleri: Marmara Üniversitesi Örneği. *Marmara Business Review*, 2(1), 25-50.
- Demirkol, Ö. F., & Erduru, İ. (2017). Üniversite Öğrencilerinin Finansal Okuryazarlık Düzeylerinin Tespitine Yönelik Bir Araştırma: Harran Üniversitesi Örneği. *İşletme Ve İktisat Çalışmaları Dergisi*, 5(4), 12-26.
- Fikret, E. R., Temizel, F., Özdemir, A., ve Sönmez, H. (2014). Lisans Eğitim Programlarının Finansal Okuryazarlık Düzeyine Etkisinin Araştırılması: Türkiye Örneği. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(4), 113-125.
- Gutter, M., ve Copur, Z. (2011). Financial Behaviors and Financial Well-Being of College Students: Evidence from A National Survey. *Journal Of Family and Economic Issues*, 32(4), 699-714.
- Hung, A., Parker, A. M., ve Yoong, J. (2009). Defining And Measuring Financial Literacy. Working Paper. https://papers.ssrn.com/Sol3/Papers.Cfm?Abstract_Id=1498674, Erişim Tarihi:01.04.2021
- Huston, S. J. (2010). Measuring Financial Literacy. *Journal Of Consumer Affairs*, 44(2), 296-316.
- Kalaycı, Ş. (2008). *SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri* (3.Baskı). Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Yerdelen Kaygın, C. (2020). Üniversite Öğrencilerinin Finansal Okuryazarlık Konusundaki Görüşlerinin Tespiti. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19, 54-72.
- Kılıç, Y., Ata, H. A., ve Seyrek, İ. H. (2015). Finansal Okuryazarlık: Üniversite Öğrencilerine Yönelik Bir Araştırma. *Muhasebe Ve Finansman Dergisi*, (66), 129-150.
- Laborde, P. M., Mottner, S., ve Whalley, P. (2013). Personal Financial Literacy: Perceptions of Knowledge, Actual Knowledge and Behavior of College Students. *Journal of Financial Education*, 1-30.
- Lusardi, A., Mitchell, O. S., ve Curto, V. (2010). Financial Literacy Among the Young. *Journal Of Consumer affairs*, 44(2), 358-380.
- Mandell, L., ve Klein, L. S. (2009). The Impact Of Financial Literacy Education On Subsequent Financial Behavior. *Journal Of Financial Counseling and Planning*, 20(1).
- Marcolin, S., ve Abraham, A. (2006). Financial Literacy research: Current Literature and Future Opportunities. 3rd International Conference Of Contemporary Business 2006, Leura, 21-22 September.

- Nesrin, A. K. C. A., ve Sönmez, S. Üniversite Öğrencilerinin Kredi Kartı Kullanımına İlişkin Tutumlarının Finansal İyilik Hali Üzerine Etkisi. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi*, (64), 1-18.
- OECD (2020), OECD/INFE 2020 International Survey Of Adult Financial Literacy www.Oecd.Org/Financial/Education/Launchoftheoecdinfeglobalfinancialliteracysurveyreport.Htm
- Organisation For Economic Co-Operation And Development (OECD) (2011), Measuring Financial Literacy: Core Questionnaire in Measuring Financial Literacy: Questionnaire And Guidance 373 Development Of A Financial Literacy Model Notes For Conducting An Internationally Comparable Survey Of Financial Literacy, OECD Publishing, Paris.
- Potrich, A. C. G., Vieira, K. M., ve Mendes-Da-Silva, W. (2016). Development Of A Financial Literacy Model For University Students. *Management Research Review*.
- Prawitz, A., Garman, E. T., Sorhaindo, B., O'Neill, B., Kim, J., ve Drentea, P. (2006). In Charge Financial Distress/Financial Well-Being Scale: Development, Administration, and Score Interpretation. *Journal Of Financial Counseling and Planning*, 17(1).
- President's Advisory Council On Financial Literacy (PACFL) (2008). 2008 Annual Report To the President. Accessed March 11, 2009 At
- Shim, S., Xiao, J. J., Barber, B. L., ve Lyons, A. C. (2009). Pathways to Life Success: A Conceptual Model Of Financial Well-Being For Young Adults. *Journal Of Applied Developmental Psychology*, 30(6), 708-723.
- Sunal, O. (2012). Finansal İyilik Hali Ölçeği (FIHÖ): Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması. *Ege Akademik Bakış*, 12(2), 209-214.
- Volpe, R. P., Chen, H., ve Pavlicko, J. J. (1996). Personal Investment Literacy Among College Students: A Survey. *Financial Practice and Education*, 6(2), 86-94.
- Xiao, J. J., Ahn, S. Y., Serido, J., ve Shim, S. (2014). Earlier Financial Literacy and Later Financial Behaviour Of College Students. *International Journal Of Consumer Studies*, 38(6), 593-601.
- Yılmaz, F.Ö. Ve Erişen, M.A. (2018), Sağlık Yönetimi Öğrencilerinin Finansal İyilik Halleri İle Finansal Okuryazarlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, *Human Society And Education In The Chancing World*, Edit: Yılmaz, E Ve Sulak S.A. Palet Yayınları. Konya